

Praten in catchphrases: we vinden het gewoon lekker Citaten uit films en andere media populair blijkt uit inventarisatie *Onze Taal*

“Goeiemoggel”, “Reeds!”, “Stom hè? Ik vind het gewoon lekker.” Zulke catchphrases, oftewel citaten uit reclames, films of tv-series, zijn razend populair onder alle lagen van de bevolking. Dat schrijft Peter-Arno Coppen, *Onze Taal*-redacteur en taalkundige aan de Radboud Universiteit Nijmegen, in het aprilnummer van *Onze Taal*, dat dit weekend verschijnt. Uit een peiling blijkt dat vooral catchphrases uit *Jiskefet* en *Van Kooten en De Bie* veel gebruikt worden, met als favoriete uitspraken: “Goeiesmorgens”, “Toedeledoki” en “Jemig de pemig”.

Volgens Coppen zorgt de catchphrase voor een positieve stemming: “Wie met een zware stem bij het weggaan “I’ll be back” zegt (als Arnold Schwarzenegger in *The Terminator*), verlaat een vertrouwd gezelschap waar een uitstekende sfeer heerst.” Maar bovenal zorgen de catchphrases voor sociale binding. Coppen: “Als je ergens binnenkomt met een joviaal ‘Hallo boppers!’ (Paul de Leeuw als Bob de Rooij), dan zeg je daarmee: ‘Wij hebben dezelfde culturele voorkeuren en interesses. Wij staan op goede voet met elkaar.’”

Ook kan de catchphrase helpen een vervelende boodschap te verzachten. Een verzoek als ‘Hou eens even vast’ klinkt al snel vriendelijker als je ervan maakt: “Hou eens even vast, Mamaloe” (uit *Pipo de Clown*).

Wel komt het er bij de catchphrase op aan precies de goede te kiezen. Wat in de ene groep populair is, kan in de andere groep de plank volledig misslaan. “Met ‘Goeiesmorgens’ hoef je op de meeste scholen niet meer aan te komen, en ook een begroeting als ‘Hee Sjakie, ouwe rukker!’ (uit *Flodder*) wordt niet in alle kringen op prijs gesteld. De grens tussen een goed geplaatste catchphrase en oubolligheid is in veel gevallen moeilijk te bepalen”, aldus Coppen.

Voor meer achtergronden en een overzicht van de populairste catchphrases zie de digitale versie van het artikel van Peter-Arno Coppen in *Onze Taal* via www.onzetaal.nl/catchphrases.

Voor de redactie, niet voor publicatie:

Peter-Arno Coppen is beschikbaar voor een toelichting of interview. Neem daarvoor contact op met de redactie van *Onze Taal*, telefoon: 070 - 356 12 20; e-mail: redactie@onzetaal.nl. Website: www.onzetaal.nl.